

21 Eylül 2018

Bodrum Belediyesi Türk Mûsıkîsi Derneği

Türk Müziği Korosu

Buselik Makamda ve Lem'î Atlı Eserlerinden Seçkiler

Hazırlayan ve Yöneten Halil İbrahim Yüksel

Sunum Metni Hazırlayan ve Sunan

Bilge Sumer

BÖLÜM 1

SAYIN VE ÇOK KIYMETLİ SANATSEVERLER,

HALİKARNAS BALIKÇISININ ;
IŞIĞIN ALABİLDİĞİNCE IŞIK MAVİNİN DE ALABİLDİĞİNCE
MAVİ OLDUĞU YERDİR DEDİĞİ BODRUMDA
GERÇEKLEŞTİRECEĞİMİZ,

TÜRK MÛSİKÎSİ DERNEĞİ KLASİK TÜRK MÜZİĞİ
KOROSU KONSERİNE , HOŞ GELDİNİZ ŞEREF VERDİNİZ
EFENDİM

Bu akşam Herodot Kültür Merkezi adı ile var olan bu mekanda ilk konserimiz. Yüzyılların ruhunu yaşatan birçok farklı mekanda sizlerle birlikte müzik sanatının büyüsunü paylaştık . Bu mekanın da zamanla, kültürel etkinliklere yaptığı ev sahipliği ile, Bodrum’da ruhu olan mekanların arasına gireceğinden eminiz. Bu ruh hali ,bizlerin sanat kaygısı içinde yapabildiklerimizle birlikte , sizlerin kültürel etkinliklere katılımınız ve ülke kültürümüzü kucaklamanızla gerçekleşecektir.

.....

Müzik bir tutku , eğitimi uzun ve farklı ve durmaksızın çalışmanın da şart olduğu bir sanat dalı..

.....

Konserimizde bu bölümde Buselik Ailesinden derlediğimiz eserler yer almaktadır. Buselik en eski kadim makamlarımızdandır. Güzel yazma ve söyleme yeteneği anlamına gelen *ebu-selik* kelimesinden geldiği söylenegelmektedir

10.yüzyıl sonlarından günümüze kadar makam üzerine yapılan çalışmalar göstermiştir ki makam sadece kulakta hoş nağmeler bırakan bir sadâ değildir. Makam, melodik seyri ve kuralları olan bir ezgisel

yapıdır. Belirli bir özel dizinin sesleri üzerinde, belirli bir örgü kalıbına göre dolaşarak, belirli bir duygunun elde edilmesidir

.....

Türk mûsikîsi; Bin yıllık görkemli tarihi geçmişiyile , repertuarı çalgıları melodik özellikleri ile , zarif ve güçlü bir sanat anlayışını temsil eder. Nağmelerindeki ve icrasındaki farklılık bu mûsikîyi özel kılmıştır

Bu noktada klâsik batı müzik kültürü içinden bir Alman müzikoloğun, Dr Arnold Feil'in Klâsik Türk Musîkimizin niteliğini , zenginliğini ifade eden sözlerini sizlerle paylaşmak isteriz.

.....

Tubingen Eyaleti sanat haftasında , Devlet Klasik Türk Müziği Korosu Nevzat Atlığ yönetiminde konser vermek üzere Almanya' ya davet edilir. Kapanış konseri Tübingen Üniversitesinin salonunda gerçekleşir. Konser öncesi üniversitenin müzikoloji profesörü Dr Arnold Feil , Alman dinleyicilere hitaben şu konuşmayı yapar:

“Türk Mûsikîsi basit ve az gelişmiş değil. Sadece farklı. Bizim müziğimizde armonik yapının altında kalan melodik yapı Türk musîkisinde ön plana geçiyor. Yani bu mûsikînin ruhundaki melodik boyutlar bizim alışkın olduğumuzdan çok daha gelişmiş ve çok daha ayrıntılı. Dikkatinizi, bunun için bu mûsikîde bulunmayanlara değil ne bulunduğuna kulak veriniz.

Türk mûsikîsinin ayrı bir ses yapısı vardır. Bizim mûsikîmizde , batı mûsikîsinde bir oktav 12 eşit parçaya ayrılır, Klasik Türk Mûsikîsi ise bir oktavı 24 eşit olmayan aralığa bölüyor. Böylece bu entervaller sayesinde bize yabancı gelen melodik imkânlar kazanılıyor.

Yanlış sandığımız şey bizim için asıl ilgi çekici olan noktadır. Bir başka hususda Türk Mûsikîsinin dayandığı yapının temelde vokal karaktere sahip olmasıdır. Bu mûsikî Tanrı tarafından vokal olarak

yaratılmıştır denilebilir. Saz sanatçıları öylesine azimliler ki sazlarından insan sesine has enstrümantal bir vokal müzik çıkıyor. Bu akşam , bize yabancı , ancak çok güzel , ağır , ciddi, çok detaylı , son derece yüksek kültürlü bir müziğin zevkine varabilmenizi istiyoruz” .

.....

Bizde bu anlatımdan yola çıkarak bu akşam; sahip olduğu zengin ses sistemi , makam ve usul zenginliği ile, her türlü duyguyu , bu duyguların ince nüanslarını ifadeye elverişli, yüksek kültüre sahip müziğimizin içinden seçtiğimiz kıymetli eserlerin icrasını , layıkı ile icra edebilmeyi , sizleri de Gönül Mûsikîsin ahengi içerisinde bir seyre çıkarabilmeyi diliyoruz.

.....

Bu bölüm için seçilen buselik, şehnaz buselik , hisar buselik ve tahir buselik makamından derlediğimiz eserlerin icrasını yönetmek üzere ;

T.C EGE ÜNİVERSİTESİ DEVLET TÜRK MÛSİKÎSİ
KONSERVATUARI SES EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRETİM
GÖREVLİSİ HOCAMIZ SAYIN HALİL İBRAHİM YÜKSEL
BEYEFENDİ'Yİ SAHNEYE DAVET EDİYORUZ.....

2. BÖLÜM

Sayın misafirlerimiz , değerli bestekârimız Lemi Atlı' nın eserlerinden seçkilerin yer aldığı bu bölümde ; şarkılarımızın genel konusu sevgi, sevginin her şarkıda anlatılan öyküsü ile şarkılarımız, baştan sona bir sevgi serüvenidir

Bu serüven doğrudan doğruya kişisel sevgiyi anlatmaz
Eserlerde ben diye konuşan , bestekâr veya güftekârın kendisi değil sanatın sesidir. Sevginin insan ruhundaki her duygusu, insan yaşantılarındaki her görünüşü eserlerin bir yerinde ifade edilmiştir denebilir. Sevgiye değin ne varsa gönle değen ne varsa hepsi eserlerin içinde yer alır.

.....

Bu bölümdeki değerli eserlerin bestekârı Lemi Atlı 1869' da, İstanbul' un Üsküdar semtinde doğmuştur. Ömrünün son yıllarını yeğenleri yanında geçiren Lemi Bey 25 kasım 1945 de , İstanbul' da ebedi hayata uğurlanmıştır.

Lemi Bey çok genç yaşlarda, bestekar- musîkişinas Hafız Yusuf Efendi'den ilk mûsikî dersini almış, daha sonra hocasının delaletiyle Hacı Arif Bey'i tanımıştır. Hocası Hacı Arif Bey'in Lem'i Atlı üzerinde büyük ve geniş tesirleri olmuştur.

.....

Bestekârimız müzik belleğinin çok güçlü olması , kulağının sağlamlığı nedeniyle notalamayı öğrenmek gereği duymamıştır. Eserlerini başka bestekârlara notalattığı için, sayısı hayli kabarık olan eserlerinden ancak 200 kadarı günümüze ulaşabilmiştir.

Dinleyenlerin “akan su şırıltısı” yahut “şakıyan bülbül “ sesini andıran gırtlak nağmeleri ile okuduğunu ifade ettikleri Lem'i

Bey gür ve etkili bir sese sahiptir. Kendi ses hacmine , sesinin genişliğine göre eser bestelemiş ve kabul görmüştür.

Ömrü boyunca duygularına hiçbir zaman karşı koymayan , adeta tek amacı bu duyguları dile getirmek olan Lemi Atlı , bu yoğun duygu akışı içinde yeniyi aramaktan da geri durmamış, şarkılarında güfte ile beste ilişkisini uyum içinde örneklemiştir. Bu uyumu ele aldığı makamı bütün olanakları ile işlemesine borçludur. Türk Mûsikîsi nazariyatına hakimdir. Her şarkısında kullandığı makamın o güne kadar denenmemiş olanaklarına yer vermeye çalışmıştır.

Koromuzun bu bölüm başında seslendireceği Karcığâr makamı'ndaki "Hüsnüne etvarı nazın şan senin" mısraı ile başlayan Ağır Aksak eser , Lem'i Atlı'nın 17 yaşında iken terhib ettiği ilk bestesidir.

Geniş katmanlı bir derinliğe sahip kültürümüzün , Kadim Bin Yılın Mirası Müziğimizin , çok renkli köklerini unutmamamız gerektiğini vurguluyor, barışın, sevginin, sanat yoluyla gerçekleşeceğine inanıyor ve sözümüzü son bir cümle ile noktalıyoruz

ACABA MÜZİK BİR SÜRE SUSSA TÜM YERYÜZÜNDE,
ONSUZ YAŞAYABİLİR MİYİZ ?.....

T.C EGE ÜNİVERSİTESİ DEVLET TÜRK MÛSİKÎSİ
KONSERVATUARI SES EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRETİM
GÖREVLİSİ HOCAMIZ SAYIN HALİL İBRAHİM YÜKSEL
BEYEFENDİ'Yİ TEKRAR SAHNEYE DAVET EDİYORUZ.

